

БУРЛАКОВА ІРИНА АНАТОЛІЇВНА

*Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля,
м. Сєвєродонецьк*

СОЦІАЛІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОГО ЗДОРОВ'Я МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

У статті розглядаються особливості соціалізації як суттєвої передумови психологічного супроводу професійного здоров'я студентської молоді. Зазначається, що фізична культура, здоровий спосіб і стиль життя сприяють підвищенню показників фізичного розвитку і покращенню здоров'я майбутніх фахівців в цілому.

Ключові слова: *здоров'я, соціалізація, професійне здоров'я, майбутні фахівці.*

Постановка наукової проблеми та її значення. Аналіз останніх досліджень. У зв'язку із погіршенням здоров'я населення країни, зниженням показників фізичного розвитку і здоров'я молоді в цілому й студентства зокрема, слід вважати за необхідне реалізацію програм створення умов для соціалізації професійного здоров'я [3, 7, 8].

На жаль, за даними наукових досліджень, реальна ситуація демонструє низький рівень застосування соціалізації професійного здоров'я [8]. Внаслідок нераціональної організації навчального процесу, невідповідності методів і засобів навчання потребам культури професійного здоров'я майбутніх фахівців, низької ефективності фізкультурно-оздоровчої діяльності, високих академічних навантажень, шкідливих звичок спричинюється неефективне використання соціалізації.

В цілому соціалізація професійного здоров'я пов'язана із суттєвими її особливостями, що розкриваються у розмаїтті гуманістичного підходу. Тому пріоритет суб'єктності у взаєминах: "викладач-студент", що й сприяє соціалізації професійного здоров'я, не викликає сумніву.

Проте, соціалізація професійного здоров'я, як об'єктивна життєва необхідність існування людини, пов'язана із певними умовами, що забезпечують життєдіяльність індивіда від вітального до соціального рівнів.

Серед суттєвих чинників соціалізації професійного здоров'я на студентство необхідно виокремити особистісну значущість, завдяки якій стає можливим формування культури і ціннісного ставлення до здоров'я. Освітнє середовище сучасного вищого навчального закладу розуміється як гуманітарно особистісно розвинений простір, у якому виховання здійснюється реальними стосунками, в які залучається

суб'єкт [4]. Тому цілеспрямоване керування розвитком особистості у зазначеному середовищі є природовідповідним, здійснюється у різних формах психолого-педагогічної допомоги й стимулювання саморозвитку.

Важливим аспектом соціалізації професійного здоров'я є естетична складова. Отже формування культури здоров'я студентів стає можливим завдяки становленню естетичних цінностей у майбутніх фахівців, оформленню образу духовності і тілесності як складових власного "Я-образу", передумовою чого є реалізація здорового способу життя, повага до власного здоров'я.

Завдання дослідження є визначення створення умов для соціалізації професійного здоров'я як суттєвого чиннику формування культури професійного здоров'я майбутніх фахівців.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Позаяк вагомим фактором соціалізації професійного здоров'я є характер змісту навчання й устрою життя вищого навчального закладу. Втім, серед несприятливих чинників, що впливають на здоров'я майбутніх фахівців, є необхідність виокремити – гіподинамію, невиконання гігієнічних вимог, неможливість витримувати академічні навантаження, нераціональне харчування, порушення режиму сну й відпочинку, відсутність елементарних знань щодо здоров'я, здорового способу і стилю життя [7].

Отже, зазначені чинники супроводжують повсякденне життя студентів й сприймаються майбутніми фахівцями як звичайні та буденні. В такий спосіб утворюється нездоровий стиль життя, що стає нормою. Окрім цього, за зауваженням медиків, викладачів, вчених, спостерігається катастрофічне погіршення фізичного, психічного і морального здоров'я майбутніх фахівців. Тобто традиційний педагогічний процес не є здоров'язберігаючим.

Серед чинників ризику, пов'язаних із освітнім процесом, можна виокремити:

- стресову педагогічну тактику (острах не скласти екзамен, бути відрахованим і т.д.);
- інтенсифікацію академічного навантаження;
- невідповідність методик і технологій навчання віковим і функціональним можливостям майбутніх фахівців;
- нераціональна організація навчальної діяльності;
- відсутність системи формування здорового способу життя, укріплення і збереження здоров'я [1, 2, 5, 6].

Вагомим чинником зниження показників здоров'я є небажання майбутніх фахівців турбуватися про власне здоров'я, зневажання здоровим способом життя. Ні родина, ані навчальні заклади, на жаль, не навчають особистість, як необхідно піклуватися про власне здоров'я, не формують культуру здоров'я, в межах якої оформлюється ціннісне ставлення до життя, власного здоров'я й оточуючих. Відтак,

не створюються умови задля формування почуття відповідальності за власну поведінку та її наслідки й не реалізовується установка на здоровий стиль життя.

Саме тому науковці наполягають на необхідності розробки й втілення педагогічних технологій у відповідності із закономірностями становлення й розвитку організму, принципу природовідповідності.

Якщо звернутись до сутності здоров'язберігаючих технологій, то М. К. Смірнов вважає, що суттєвими їх аспектами є:

- індивідуалізація педагогічних впливів;
- творчий характер освітнього процесу;
- наявність психологічних і психотерапевтичних складових у діяльності педагога.

Одним із важливих завдань вищої школи є формування ціннісного ставлення до здорового способу життя у майбутніх фахівців. Задля реалізації цього завдання, на думку Є. Є. Чепурних, ефективними є такі заходи: формування соціальних норм здорового способу життя; виявлення причин, що протидіють здоровому стилю життя, а також “чинників ризику” втрати здоров'я; формування здоров'язберігаючого середовища.

У зв'язку із вищевикладеним слід зауважити, що професійне здоров'я як освітня цінність не може бути не пов'язане із важливими її компонентами, а саме – соціалізацією (організація, методи, прийоми).

Професійне здоров'я - інтегральна характеристика функціонального стану організму за фізичними та психічними показниками з метою оцінки його здатності до певної професійної діяльності із заданою ефективністю та тривалістю впродовж певного періоду життя, а також стійкість до несприятливих чинників, що супроводжують таку діяльність.

Показниками професійного здоров'я є працездатність, що віддзеркалює означені здібності людини. Втім варто розрізняти поняття працездатності та здатності до трудової діяльності, що використовується у лікувально-трудої експертизі й відображає здатність до праці (без чіткої конкретизації), що залежить від стану здоров'я працівника, а також дієздатність як юридично-правове поняття.

Проте працездатність правильно було б розглядати як максимум роботи, що може виконати людина (Г. Леман). Таке визначення допомагає розкрити поняття професійної працездатності – максимально можливої ефективності діяльності фахівця (або максимально можлива продуктивність), зумовлена функціональним станом його організму із врахуванням її фізіологічної вартості (В. І. Шостак).

Втім фізіологічна вартість праці – кількість задіяних фізичних та психічних резервів організму в процесі діяльності. Тобто, поняття «професійна працездатність» пов'язує у єдиний комплекс

функціональний стан організму, його зміни у тому або іншому виді діяльності: психічне, фізичне і соціальне благополуччя.

Вищий навчальний заклад – це соціокультурний інститут, який забезпечує можливість реалізації індивідуальності, фахівця з високими показниками адаптивності, працездатності і спрямованістю до саморозвитку. Це питання є ключовим для практики навчання й виховання нового покоління, здатного до активної участі у розвитку суспільства, актуалізуючої потреби в індивідуальній творчості, відповідальності, усвідомлення своєї унікальності і ціннісного ставлення до власного здоров'я і життя.

Варто відзначити, що управління педагогічним процесом з метою покращення здоров'я стає можливим на двох рівнях: 1) управління діяльністю майбутніх фахівців; 2) управління діяльністю педагога – організатора навчально-виховного процесу [8].

На першому рівні головними виступають педагогічні засоби (заходи щодо покращення здоров'я). У практиці вищої школи – це зміст, принципи, методи навчання і виховання, форми організації, засоби і стилі навчання й ін.

Реалізація умов для соціалізації професійного здоров'я у вищій школі потребує удосконалення форм керування педагогічною діяльністю. Отже, необхідно створити умови задля виконання завдань оздоровлення майбутніх фахівців планування і застосування педагогічних засобів, що є необхідними у формуванні потреби у здоровому стилі життя молоді. Все це спричинює необхідність вносити корективи у педагогічний процес для одержання оздоровлювального результату.

Відомо, що ефективним засобом оздоровлення є фізичне виховання. Тому ми вважаємо, що у відповідності із потребами соціалізації професійного здоров'я є необхідність переорієнтування діяльності кафедр фізичного виховання. Власне кафедри фізичного виховання щонайперше повинні формувати здоровий спосіб і стиль життя майбутніх фахівців. Саме тут реалізується конструкт естетичного сприймання власної тілесності, необхідності фізичного удосконалення, укріплення і збереження здоров'я, в тому числі і професійного. Тобто, кафедра фізичного виховання, передусім, культурний центр вищої школи, де є можливість отримати консультацію щодо самостійних занять з фізичної культури, раціонального харчування і загартування, психотренування і сімейного фізичного виховання, оволодіння певною оздоровчою методикою, навчитися підтримувати, зберігати і укріплювати здоров'я можливими засобами і методами.

Таким чином, фізичне виховання і фізична культура майбутнього фахівця розкриває безмежні можливості задля гармонійного розвитку людини, відповідального і ціннісного ставлення до себе, власного здоров'я і життя та оточуючих. В межах фізичної культури майбутній

фахівець набуває знань і умінь щодо власних рухових здібностей, мобілізації психічних і фізичних резервів. Так, заняття спортом, фізична активність майбутніх фахівців сприяють активізації і удосконаленню обміну речовин, покращують діяльність центральної нервової системи, забезпечують адаптацію серцево-судинної, дихальної й інших систем в умовах м'язової діяльності, прискорюють процес включення у діяльність і функціонування систем кровотоку і дихання. Оздоровлювальний і лікувальний вплив фізичних вправ на організм стає більш ефективним, якщо вони поєднуються із засобами загартування у вигляді водних процедур, сонячних і повітряних ванн, масажу [5, 7]. Отже, регулярне застосування фізичних вправ і загартування підвищує життєвий тонус організму майбутніх фахівців, їх імунітет, покращує функції вегетативної системи, працездатність і попереджає передчасне старіння.

Безперечно, фізична культура сприяє покращенню показників фізичного розвитку, функціонального стану і психофізіологічних можливостей організму майбутніх фахівців. В процесі занять з фізичного виховання формуються особистісні властивості й психофізична готовність до професійної діяльності.

Відтак, актуальними є психологічні аспекти, що сприяють змінюванню системи поглядів майбутніх фахівців на співвідношення процесів фізичної активності (фізична культура, спорт, фізична праця), духовно-моральних і нормативних переконань (шанобливе ставлення до загальнолюдських цінностей – любові, краси, здоров'я, добра), використовуючи комплексне оцінювання їх впливу на особистість: біологічного (здоров'я), морального (ціннісні орієнтування, ставлення до норм), психолого-педагогічного (визначення пріоритетів, перебудова програм виховання і освіти). Варто зазначити, що стратегія лікування хвороб, яка зараз є домінуючою, повинна поступитися стратегії збереження і розвитку здоров'я, де важлива роль належить власне фізичній культурі як складовій культури загальної і професійної.

За слушним висловленням В. К. Бальсевича і Л. І. Лубишевої, фізична культура ґрунтується на діяльності, спрямованій на соціальне перетворення тіла людини, її фізичного стану [1, 2, 5, 6]. Отже, фізична культура залучає сформовані засоби, механізми і результати діяльності, а також пов'язані з нею норми, правила поведінки, емоційні реакції, знання, інтереси, потреби, ціннісні орієнтування, а також відповідні соціальні інститути і відношення. Саме тому спеціалісти з фізичної культури наполягають на необхідності формування культури здорового способу життя у майбутніх фахівців, розробці авторських програм з фізичної культури, фізичного виховання, створенню умов для соціалізації професійного здоров'я [1, 2, 5, 6].

На думку І. І. Сулейманова, В. І. Міхалєва, важливо увести загальну фізкультурну освіту. Водночас, В. К. Бальсевич, В. А. Запорожанов наполягають на необхідності фізкультурної освіти, а Л. І. Лубишева – застосовувати фізичне виховання на методологічних принципах зв'язку духовного, морального і фізичного розвитку людини. Ми вважаємо, що ідеї, які розвиває Л. І. Лубишева у власних наукових статтях, є найприйнятнішими. Саме комплексний підхід до формування здорового способу життя у поєднанні складових здоров'я – духовного, соціального і психічного є найоптимальнішим і таким, що задовольняє розмаїття потреб майбутніх фахівців.

Але слід зауважити, що переважно у вищих навчальних закладах превалює установка на фізичне виховання як підготовку до спорту вищих досягнень. Тому й успіхом фізичного виховання й досі вважається спортивний результат. За означеним показником оцінюється діяльність і результативність тренерів і викладачів. Внаслідок цього фізичне виховання постає у вигляді складань нормативів, а знань щодо укріплення здоров'я майбутній фахівець не отримує. Сформованість потреби у здоровому стилі життя майбутніх фахівців не залучається до оцінки успішності фізичного виховання.

Варто зауважити, що реалізація здорового способу життя є основою гуманітарної культури майбутніх фахівців [7, 8]. Окрім цього, слід зазначити, що інтеграція навчання і виховання сприятиме оформленню у майбутніх фахівців мотивації щодо професійного здоров'я, сформованості практичних навичок здорового стилю життя, нормативної поведінки відповідального ставлення до взаємин із оточуючими як запоруки оптимального рівня здоров'я і щасливого подружнього життя.

На думку Н. О. Ковтун, викладачу необхідно реалізовувати такі завдання задля формування мотивації щодо здорового стилю життя у майбутніх фахівців:

- формування цілісного позитивного психосоматичного стану під час спортивного дозвілля;
- формування ціннісного ставлення до власного здоров'я й до організму в цілому;
- формування культури здорового стилю життя через спортивне дозвілля.

В цілому здоровий стиль життя – це індивідуальна система бережного ставлення людини власне до себе, що поєднує – оптимальний руховий режим, загартовування, раціональне харчування, раціональний режим життя, відсутність шкідливих звичок. І все це сприяє укріпленню і збереженню фізичного, духовного і соціального благополуччя в межах навколишнього середовища.

Відтак, загальними принципами здорового способу життя є:

- соціальні: спосіб життя повинен бути естетичним, моральним і вольовим;
- біологічні: спосіб життя повинен бути віковим, забезпеченим енергетично, укріплюючим і ритмічним.

Водночас, реалізація здорового способу життя розгортається у:

- спрямованості до фізичної досконалості;
- досягненні духовної, психічної гармонії у житті;
- забезпеченні повноцінного харчування;
- уникненні руйнуючих форм поведінки (тютюнокуріння, алкоголізм, наркоманія, гіподинамія, нераціональне харчування та ін.);
- дотриманні правил особистої гігієни; загартуванні організму та його очищенні.

За зауваженнями В. О. Щербини, коли людина починає реалізовувати здоровий стиль життя, то відбуваються наступні трансформації: зміни у світогляді, тобто суттєвими і пріоритетними стають духовні цінності, зникає екзистенційний вакуум і формується сенс життя; зникає фізіологічна і психічна залежність від алкоголю, тютюну і наркотиків; переважання доброго настрою, що пов'язане із утворенням ендорфінів у організмі людини; збільшується життєвий об'єм легень, серце починає працювати більш економно, що призводить до збільшення його довголіття; статева зрілість у підлітків відбувається пізніше, що сприяє зближенню у часі статевої і соціальної дорослості.

Варто зауважити, що вагомим внеском у вирішення завдання створення умов для соціалізації професійного здоров'я майбутніх фахівців є організація при кафедрах фізичного виховання спеціальних курсів, що розкривають основи самоорганізації здорового способу життя із залученням задля його створення фізіологів, психологів, соціологів, філософів і представників гуманітарних дисциплін, спеціалістів, які можуть надати студентам глибокі знання щодо функціонування людського організму, засобів, технологій укріплення і збереження здоров'я, удосконалення власного тілесного образу, екології, гігієни інтелектуальної і фізичної праці, сімейного життя й інших сфер життєдіяльності.

Окрім цього, кафедри фізичного виховання повинні підвищити психолого-педагогічний зміст фізичної культури як академічної дисципліни, створити умови для соціалізації професійного здоров'я, акцентуючи увагу саме на формуванні у майбутніх фахівців усвідомленого ставлення до здорового способу життя, як важливої передумови укріплення і збереження здоров'я.

В межах формувальних заходів задля поширення ідеї ціннісного ставлення до здоров'я ми запровадили методику комплексного застосування засобів ритмічної гімнастики, а також курс лекційно-

практичних занять з метою формування уявлень майбутніх фахівців щодо здорового способу життя, відповідального ставлення до здоров'я. Комплексний підхід щодо формування здорового способу життя також визначається певним змістом, а саме - поширенням індивідуального і групового стилю поведінки, спілкування, організації життєдіяльності. Загальними елементами здорового способу життя ми визначили наступні – дотримання режиму праці і відпочинку, харчування і сну, гігієнічних вимог, організація індивідуального режиму рухової активності, відмова від негативних звичок, культура міжособистісного спілкування і поведінки в групі, культура сексуальної поведінки, змістовне дозвілля. В експерименті взяли участь студенти 2-4 курсів Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (м. Сєверодонецьк) – всього 240 осіб.

В процесі аналізу результатів тестування досліджуваних за методикою Д. О. Леонтєва “Тест смисложиттєвих орієнтувань” виявлено: домінуючим показником є переважання локус-контролю - Я (Я – господар життя). Тобто, у досліджуваних переважає уявлення про себе як про сильну особистість, яка володіє свободою вибору для розбудови власного життя у відповідності із обраними цілями й смислами; водночас, спостерігається середній рівень показника “цілі у житті”, що означає раціональність й виваженість життєвих цілей. Тобто характерною є усвідомлена спрямованість до реалізації життєвих цілей й врахування життєвих обставин; середній рівень за показником: “процес життя або зацікавленість й емоційна насиченість життя”, що інтерпретується як сприймання власного життя досліджуваними в середньому як достатньо цікавого й наповненого сенсом, а також спрямованість у майбутнє й раціональність. Отже, досліджувані достатньо задоволені власним життям, планують майбутнє й не є гедоністами, що живуть лише теперішнім моментом; середній рівень за показником “результативність життя й задоволеність самореалізацією” дозволяє стверджувати, що досліджувані знаходяться в процесі самореалізації, їм ще важко оцінювати результати власного життя, бо все ще попереду, але середні бали є показником нейтрального ставлення до результативності й продуктивності власного життя; середній рівень за показником: “локус контролю-життя або здатність до керування життям” дозволяє зробити висновок щодо наявності відчуття у досліджуваних здатності керувати власним життям, враховувати обставини, реалії життя й власні сили й можливості; середній рівень за показником “загальний показник життєвих орієнтувань” дозволяє зауважити, що в цілому особи, які взяли участь у досліді є достатньо цілеспрямованими, зацікавленими власним життям, здатні керувати собою й відчувають власну відповідальність за рішення, що приймаються. Водночас, раціональність, практичність, спрямованість до успіху є запорукою

самореалізації, досягнення життєвого успіху, отже й відчуття щастя та задоволеності власним життям у майбутньому.

Таким чином, на підставі отриманих даних за методикою Д.О.Леонтьєва “Тест смисложиттєвих орієнтувань”, можна стверджувати, що досліджувані – майбутні фахівці достатньо задоволені власним життям, спрямовані на самореалізацію й досягнення життєвого успіху. Відчуття себе суб’єктом власного життя є важливим чинником у реалізації життєвих цілей і смислів, що опосередковують життєві плани і проекти.

Окрім цього, за результатами визначення показників фізичного розвитку та здоров’я виявлено, що майбутні фахівці, які займалися фізичною культурою за спеціалізованою програмою, демонструють кращі показники, ніж їх однолітки. Нами встановлена ефективність використання засобів фізичного виховання задля покращення фізичного розвитку, фізичної підготовки, функціонального стану репродуктивної системи дівчат. Відтак, врахування індивідуальних морфофункціональних характеристик дівчат, стимулювання зацікавленості під час занять руховою активністю сприяє формуванню мотивації до занять фізичною культурою й покращує стан здоров’я в цілому і репродуктивного зокрема. Окрім цього, у майбутніх фахівців формуються смисложиттєві орієнтування, активна життєва позиція, відповідальне ставлення до себе й власного місця у соціумі.

Висновки. Таким чином, соціалізація професійного здоров’я майбутніх фахівців розбудовується на основі поєднання принципів диференційованості, аксіологічності, багатоаспектності, послідовності й ін. При цьому пріоритетним принципом є превалювання творчості як підґрунтя взаємин у системі “викладач-студент”.

Втім поняття “здоровий спосіб життя” слід розглядати як інтегрований показник взаємозв’язку стилю життя і здоров’я індивіда. Відтак, здоровий стиль життя поєднує найважливіші аспекти професійної, суспільної і побутової діяльності людини, що є оптимальними для здоров’я і розвитку. Здоровий стиль життя визначає певну зорієнтованість діяльності особистості у напрямку укріплення і збереження здоров’я. Відтак, здоровий спосіб життя пов’язаний із специфікою рівня, якості і стилю життя індивіда.

Важливим чинником реалізації здорового способу життя в вищому навчальному закладі є формування фізичної культури майбутнього фахівця – інтегративної особистісної властивості, що формується в процесі систематичного, цілеспрямованого виховання і навчання на основі емоційно-ціннісного ставлення до власного здоров’я, до організації здорового способу життя, накопичення досвіду застосування знань, умінь, навичок у практиці організації здорового способу життя.

Комплексний підхід у формуванні умов для соціалізації професійного здоров’я робить можливим втілення здорового

способу життя у практику життєтворчості майбутнього фахівця, укріпленню і збереженню його здоров'я.

Список використаної літератури:

1. Бальсевич В.К. Физическая культура: молодежь и современность / В. К. Бальсевич, Л. И. Лубышева // Теор.и практ.физ.культ., 1995. - № 4. – С. 2-8.
2. Бальсевич В. К. Интеллектуальный вектор физической культуры человека /В. К. Бальсевич // Теор.и практ.физ.культ., 1991. - № 7. – С. 37-39.
3. Деркач А.А. Акмеология: Учеб.пособие / А. А. Деркач, В. Г. Зазыкин. – СПб.: Питер, 2003. – 256 с.
4. Крыжановская Л. Г. Здоровьесберегающие аспекты образовательного пространства / Л. Г. Крыжановская // Вестник ОГУ, 2005. - № 11.
5. Лубышева Л. И. Социальное и биологическое в физической культуре человека в аспекте методологического анализа / Л. И. Лубышева // Теория и практика физической культуры, 1996. - № 1.
6. Лубышева Л. И. Концепция физкультурного воспитания: методология развития и технология реализации / Л. И. Лубышева // Физ.культ: воспит., образов., тренер., 1996. - № 1. – С. 11 – 17.
7. Психология здоровья: уч. для вузов / Под ред. Г. С. Никифорова. – СПб: Питер, 2006. – 607 с.
8. Щербина В. А. Применение инновационных технологий физического воспитания для формирования здорового образа и стиля жизни студентов технического вуза / В. А. Щербина. – М.: «МПА-ПРЕСС», 2007. – 319 с.

References:

1. Bal'sevych V.K. Fyzycheskaja kul'tura: molodezh' y sovremennost' / V. K. Bal'sevych, L. Y. Lubyшева // Teor.y prakt.fyz.kul't., 1995. - № 4. – S. 2-8.
2. Bal'sevych V. K. Yntellektual'nyj vektor fyzycheskoj kul'tury cheloveka /V. K. Bal'sevych // Teor.y prakt.fyz.kul't., 1991. - № 7. – S. 37-39.
3. Derkach A.A. Akmeologija: Ucheb.posobyje / A. A. Derkach, V. G. Zazykyn. – SPb.: Pyter, 2003. – 256 s.
4. Kryzhanovskaja L. G. Zdorov'esberegajushhye aspekty obrazovatel'nogo prostranstva / L. G. Kryzhanovskaja // Vestnyk OGU, 2005. - № 11.
5. Lubyшева L. Y. Socyal'noe y byologicheskoe v fyzycheskoj kul'ture cheloveka v aspekte metodologicheskogo analiza / L. Y. Lubyшева // Teoryja y praktyka fyzycheskoj kul'tury, 1996. - № 1.
6. Lubyшева L. Y. Konceptyja fyzkul'turnogo vospytanyja: metodologija razvytyja y tehnologija realizacyu / L. Y. Lubyшева // Fyz.kul't: vospyt., obrazov., trenyr., 1996. - № 1. – S. 11 – 17.
7. Psychologyja zdorov'ja: uch. dlja vuzov / Pod red. G. S. Nykyforova. – SPb: Pyter, 2006. – 607 s.
8. Shherbyna V. A. Prymenenye ynnovacyonnyh tehnologij fyzycheskogo vospytanyja dlja formyrovanyja zdorovogo obraza y stylja zhyzny studentov tehnycheskogo vuza / V. A. Shherbyna. – М.: «МПА-PRESS», 2007. – 319 s.

Бурлакова И.А.

Социализация профессионального здоровья будущих специалистов

В статье рассматриваются особенности социализации как существенной предпосылки психологического сопровождения профессионального здоровья студенческой молодежи. Отмечается, что физическая культура, здоровый образ и стиль жизни способствуют повышению показателей физического развития и улучшению здоровья будущих специалистов в целом.

Ключевые слова: *здоровье, социализация, профессиональное здоровье, будущие специалисты.*

Burlakova I.A.

Socialization of occupational health of future specialists

The article discusses the features of socialization as an essential prerequisite for the psychological support of the occupational health of students. It is noted that physical culture, a healthy lifestyle and lifestyle contribute to increasing indicators of physical development and improving the health of future professionals in general.

Key words: *health, socialization, occupational health, future specialists*